

**MÜRETTEBATIN GEMİDE BARINMASINA İLİŞKİN 92
SAYILI SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı 1.7.2003 Sayı:25155)

Kanun No
4907

Kabul Tarihi
25.6.2003

MADDE 1. - Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı'nın 1949 yılında Cenevre'de yapılan 32 nci oturumunda kabul edilen "Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin 92 Sayılı Sözleşme" nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MÜRETTEBATIN GEMİDE BARINMASINA İLİŞKİN 92 SAYILI SÖZLEŞME
(1949 Yılında Revize)

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine 8 Haziran 1949 tarihinde Cenevre'de yaptığı otuzikinci oturumunda,

Oturum gündeminin onikinci maddesinde yer alan, 1946 yılındaki Konferansın 28. Oturumunda kabul edilmiş bulunan Mürettebatın Barınması Hakkındaki Sözleşmenin kısmen değiştirilmesine ilişkin çeşitli önerilerin kabulüne karar vererek,

Bu önerilerin uluslararası bir sözleşme şeklinde olması gerektiğine hükmederek,

Mürettebatın Gemide Barınmasına İlişkin Sözleşme, 1949 olarak adlandırılacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi (revize), bindokuzyüzkırkdokuz yılının onsekiz Haziran gününde kabul etmiştir.

I BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

1. Bu Sözleşme, mekanik olarak hareket eden, kamu veya özel mülkiyetteki, ticari amaçlı yük veya yolcu taşıyan ve işbu Sözleşmenin yürürlükte olduğu bir ülkede kayıtlı her türlü gemiye uygulanır.

2. Ulusal yasalar veya yönetmelikler bir geminin bu Sözleşmenin uygulanması bakımından ne zaman açık deniz gemisi olarak kabul edileceğini belirler.

3. Bu Sözleşme;

- a) 500 tonilatodan küçük gemilere;
- b) Esas itibariyle yelkenle hareket eden ancak, ek bir makine donanımına sahip gemilere;
- c) Balık avlamaya, balina avcılığına veya benzeri işlerde kullanılan gemilere;
- d) Römorklara;

Uygulanmaz.

4. Bununla birlikte, bu Sözleşme, makul ve uygulanabilir olduğu ölçüde :

a) 200 ila 500 tonilatoluk gemilere,

b) Balina avcılığı veya benzeri işlerde kullanılan olağan açık deniz gemilerinde çalışan kişilerin barınma yerleri için uygulanır.

5. Bu Sözleşmenin III.Bölümünde yer alan gerekliliklerden bazıları, yapılacak değişikliklerin genel koşullar itibariyle Sözleşme hükümlerinin tam olarak uygulanması durumunda elde edilebilecek sonuçtan daha az lehte olmayacak eşdeğer avantajlar sağlayacağına yetkili makamın kanaat getirmesi halinde, her türlü gemi ile ilgili olarak armatör örgütlerinin veya armatörlerin ve yasal olarak tanınmış gemiadamları örgütlerinin görüşleri alınarak değiştirilebilir. Bu değişikliklerin ayrıntıları, ilgili üye tarafından, Uluslararası Çalışma Örgütü üyelerini bilgilendirecek olan Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bildirilir.

(1) Yürürlüğe giriş tarihi : 29 Ocak 1953

Madde 2

Bu Sözleşmenin uygulanması çerçevesinde :

a) “gemi” terimi, Sözleşmenin uygulandığı her türlü gemiyi ifade eder;

b) “tonilato” terimi, kayıtlı brüt hacim tonilatolarını ifade eder;

c) “yolcu gemisi” terimi, gerek yürürlükte bulunduğu süre içinde Denizde Yaşamın Güvenliğine İlişkin Uluslararası Sözleşme hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş bir güvenlik belgesine, gerekse yolcu belgesine sahip olan her türlü gemiyi ifade eder;

d) “zabit” terimi, ulusal yasalar veya yönetmeliklerle veya ilgili yasaların veya yönetmeliklerin bulunmaması halinde, toplu sözleşmeler veya gelenek tarafından belirlenen kaptan dışındaki bir kişiyi ifade eder;

e) “ast” terimi, zabit dışındaki tüm mürettebatı ifade eder;

f) “ast zabit” idari veya özel sorumluluğu olan bir görev yürüten ve ulusal yasalar veya yönetmelikler, veya ilgili yasa veya yönetmeliklerin bulunmaması halinde toplu sözleşme veya gelenek tarafından ast zabit olarak tanımlanan her türlü ast personeli ifade eder;

g) “mürettebatın barınacağı yer” terimi, mürettebatın kullanımına ayrılan kamaraları, yemekhaneleri, temizlenme bölümlerini, revirleri ve dinlenme yerlerini kapsar;

- h) "zorunlu kılınan" terimi, ulusal yasalar veya yönetmelikler veya yetkili makam tarafından zorunlu kılınmayı ifade eder,
- i) "onaylanmış" terimi, yetkili makam tarafından onaylanmayı ifade eder,
- j) "yeniden kayıt" terimi, geminin kayıtlı olduğu ülke ve mülkiyetinde eş zamanlı olarak meydana gelen bir değişiklik vesilesiyle yapılan yeniden kaydı ifade eder.

Madde 3

1. Bu Sözleşmeyi onaylayan her Üye, Sözleşmenin II, III ve IV. Bölümlerinde yer alan hükümlerin uygulanmasını sağlayacak yasaları veya yönetmelikleri hazırlamayı kabul eder.
2. Söz konusu yasa veya yönetmelikler :
- a) Yetkili makamı, bu yasa veya yönetmelikleri ilgili tüm kişilere duyurmakla yükümlü kılar;
- b) Bunlara uymayı sağlamaktan sorumlu kişileri tanımlar;
- c) Bunlara aykırı davranışlara karşı cezaları belirler;
- d) Etkin bir icra sağlayacak yeterlikte bir teftiş sistemi kurulmasını öngörür;
- e) Yetkili makamı, yönetmeliklerin hazırlanması hususunda armatör örgütlerinin ve/veya armatörlerin veya gemiadamlarının gerçekten temsil eden tanınmış örgütlerin görüşlerini almak ve bu yönetmeliklerin yürütümünde uygulanabilir olduğu ölçüde bu kesimlere işbirliği yapmak hususunda yükümlü kılar.

II. BÖLÜM

MÜRETTEBATIN BARNACAKLARI YERLERİN PLANLARININ YAPILMASI VE KONTROLÜ

Madde 4

1. Geminin yapımına başlanmasından önce mürettebatın barnacakları yerlerin konumu ve genel düzenlemeleri belirli bir ölçekte gösteren plan, yetkili makamın onayına sunulur.
2. Mürettebatın barnacakları yerlerin inşasına veya mevcut bir gemideki mürettebat barnacaklarının değiştirilmesine veya yeniden inşasına başlanmadan önce, bir mekânın tahsis amacını, mobilya ve eklentilerin tanzimini, havalandırma, aydınlatma ve ısıtma araçları ile düzenlemelerini ve banyo-tuvalet düzenini belirli bir ölçekte ve belirli bir ayrıntıda gösteren planlar ve bilgiler onay için yetkili makama sunulur. Bununla birlikte, acil durumlarda veya kayıtlı olduğu ülkenin dışında gerçekleştirilen geçici yenileme veya değişiklik hallerinde bu hükmün uygulanması bakımından planların yetkili makamın onayına daha sonra sunulması yeterli olacaktır.

Madde 5

Yetkili makam :

- a) Bir geminin ilk kaydı veya yeniden kaydı yapılırken;
- b) Mürettebatın barnacakları yerler önemli ölçüde değiştirilirken veya yeniden inşa edilirken;

c) Bir gemi mürettebatının bir kısmını veya tamamını gerçekten temsil eden tanınmış bir gemiadamları örgütü, belli bir sayıda veya orandaki mürettebat tarafından yetkili makama öngörüldüğü şekilde ve gemiye vaki olabilecek her türlü gecikmeyi önlemek için zamanında, mürettebatın barınacağı yerlerin Sözleşme hükümlerine uygun olmadığı konusunda şikâyette bulunduğu;

Gemiye denetler ve mürettebatın barınacakları yerlerin, mevzuat gerekliliklerine uygunluğunu sağlar.

III. BÖLÜM

MÜRETTEBATIN BARINACAKLARI YERLERE İLİŞKİN GEREKLİLİKLER

Madde 6

1. Mürettebatın barınacakları yerlerin diğer mahallere göre konumu, giriş-çıkış yolları, yapılışı ve tanzimi yeterli düzeyde güvenlik, kötü hava ve denize karşı koruma ve sıcak, soğuk, uygunsuz gürültü ve kokulara veya geminin diğer kısımlarından gelen sızıntılara karşı yalıtım sağlayacak şekilde olacaktır.

2. Kamaralara, geminin yük ve makine bölümlerinden veya mutfaklardan, kandil ve boya odalarından veya makine dairesinden, güverteden ve diğer ambarlardan, kurutma odalarından, genel yıkanma yerleri veya tuvaletlerden doğrudan giriş-çıkış olmaz. Bu yerler, kamaralardan ve dış bölmelerden, gaz ve su geçirmez çelikten veya onaylanmış başka bir maddeden yapılır.

3. Kamaraların ve yemekhanelerin dış bölmeleri yeterli düzeyde yalıtılır. Tüm makine kapları ve mutfak ve ısı yayan diğer alanların tüm sınır bölmeleri bitişik barınacak yerlerde veya geçitlerde ısı artışına neden olma olasılığı bulunduğu hallerde yeterli düzeyde yalıtılır. Aynı şekilde, buhar ve sıcak su borularının ısı etkilerine karşı koruma sağlanır.

4. İç bölmeler, haşarata barındırmayacak onaylanmış bir maddeden olur.

5. Kamaralar, yemekhaneler, dinlenme salonları ve mürettebatın barınacağı yerlerdeki geçitler, yoğunlaşma veya aşırı sıcaklığı önleyecek şekilde ve yeterli düzeyde tectir edilir.

6. Ana buhar, vinç ve benzeri kaldırmaçların egzoz boruları mürettebatın barındıkları yerlerden ve teknik olarak mümkünse, bu yerlere giden geçitlerden geçirilmez, geçirilecek olduğu takdirde yeterli düzeyde yalıtılır ve kaplanır.

7. Labriler ve kaplamalar, yüzeyinin kolayca temiz tutulabileceği bir maddeden yapılır. Geçmeli ve oluklu döşemeler veya haşarata barındırma riski taşıyan her türlü yapı malzemesi kullanılmaz.

8. Yetkili makam, mürettebatın barındığı yerlerin yapımı sırasında, yangın önlemeye veya yangının yayılmasını geciktirmeye ilişkin önlemlerin hangi ölçüde kullanılacağına karar verir.

9. Kamaraların ve yemekhanelerin iç duvarları ve tavanları kolayca temiz tutulabilecek şekilde ve eğer boyanmışlarsa, açık renkte olur, kireçli sıva kullanılmaz.

10. Duvar yüzeyleri gerekikçe yenilenir veya tamir edilir.

11. Mürettebatın barındığı yerlerdeki güverteler onaylanmış malzemeden ve yapıda olur, nem geçirmez ve temiz tutulması kolay bir yüzey sağlanır.

12. Döşemeler yekpare değilse duvarlarla birleştikleri yerler aralık bırakmayacak şekilde yuvarlaklaştırılır.

13. Yeterli drenaj yapılır.

Madde 7

1. Kamaralar ve yemekhaneler yeterli düzeyde havalandırılır.

2. Havalandırma sistemi havayı istenilen koşullarda muhafaza edecek ve her türlü hava ve iklim koşullarında yeterli hava akımını sağlayacak şekilde kontrol altında tutulur.

3. Tropik bölgelerde veya İran Körfezinde düzenli olarak yolculuk yapan gemiler, hem mekanik havalandırma hem de elektrikli vantilatörlerle donatılır. Bununla birlikte, bu araçlardan birinin yeterli havalandırmayı sağlayacağı mekâna yerleştirilmesi yeterlidir.

4. Tropik bölgeler dışında seyretmeye tahsis edilmiş gemiler, mekanik havalandırma veya elektrikli vantilatörlerden biri ile donatılır. Yetkili makam, normal olarak kuzey veya güney yarımkürenin soğuk denizlerinde seyreden gemileri bu yükümlülüğten muaf tutabilir.

5. 3. ve 4. Paragraflarda öngörülen havalandırma sistemlerini çalıştırmak için gerekli enerji mümkün olduğu ölçüde, mürettebatın gemide kaldığı veya çalıştığı zamanlarda ve koşullar gerektirdiği sürece hizmete hazır tutulur.

Madde 8

1. Sadece tropik bölgelerde veya İran Körfezinde yolculuk yapan gemiler dışında, mürettebatın barındıkları yerler için yeterli bir ısıtma sistemi sağlanır.

2. Isıtma sistemi, mümkün olduğu ölçüde, mürettebat gemide kaldığı veya çalıştığı zamanlarda ve koşullar gerektirdiği sürece çalıştırılır.

3. Bir ısıtma sisteminin bulunması gereken her gemide ısıtma buhar, sıcak su, sıcak hava veya elektrikle sağlanır.

4. Isıtmanın soba ile yapıldığı gemilerde bunun, yeterli boyutlarda olması, uygun bir şekilde yerleştirilmesi ve korunması, havanın kirlenmemesi için gerekli tedbirler alınır.

5. Isıtma sistemi, geminin seyir sırasında karşılaşabileceği normal hava ve iklim koşullarında mürettebatın barındığı yerlerdeki ısıyı yeterli düzeyde tutacak şekilde olur, yetkili makam, sağlanması gereken standardı belirler.

6. Radyatörler ve diğer ısıtma gereçleri, bu yerlerde bulunanlar için yangın riskini önleyecek ve bir tehlike ve rahatsızlık kaynağı oluşturmayacak biçimde yerleştirilir ve gerekiyorsa korumalı tutulur.

Madde 9

1. Yolcu gemilerinde uygulanması mümkün olabilen özel düzenlemelere bağlı olarak, kamaralar ve yemekhaneler doğal ışıkla tam olarak aydınlatılır ve yeterli bir suni aydınlatma sağlanır.

2. Mürettebatın kullandığı tüm mekânlar yeterli şekilde aydınlatılır. Oturma odalarındaki doğal aydınlatma en azından normal görüşe sahip bir kimsenin açık havada ve gün ortasında, sıradan basılı bir gazeteyi dolaşıma açık her bir noktada okunmasına olanak sağlayacak şekilde olur. Yeterli bir doğal aydınlatma sağlanmasının olanaksız olduğu hallerde yukarıda belirtilen standartta bir suni aydınlatma sistemi sağlanır.

3. Bütün gemilerde, mürettebatın barındıkları yerlerin elektrikle aydınlatılması sağlanır. Eğer gemide, birbirinden bağımsız iki elektrik üretim kaynağı bulunmuyorsa, acil durumlar için muntazam şekilde yerleştirilmiş lamba veya aydınlatma araçları yardımıyla, ek bir aydınlatma sağlanır.

4. Suni aydınlatma, kabinde bulunanlara azami fayda sağlayacak bir şekilde yerleştirilir.

5. Kamaralarda, her yatağın başucuna elektrikli bir okuma lambası takılır.

Madde 10

1. Kamaralar, geminin ortasında veya kıç tarafta, su batım çizgisinin üzerinde yer alır.

2. Yetkili makam, geminin tipi, boyutları veya tahsis edildiği hizmet ile diğer her türlü yerleşimi uygunsuz ve uygulanamaz kılıyorsa, istisnai hallerde kamaraların çatışma perdesinin daha ötesinde olmamak kaydıyla baş tarafına yerleştirilmesine izin verebilir.

3. Yetkili makam, aydınlatma ve havalandırma için yeterli önlemlerin alınmış olması koşuluyla, yolcu gemilerinde kamaraların hiçbir durumda koridorların hemen altında olmamak kaydıyla su batım çizgisinin altına yerleştirilmesine izin verebilir.

4. Mürettebata ayrılmış her kamaranın kişi başına yüzölçümü :

a) 800 tonilatodan küçük gemilerde, 1,85 metrekaresinin (veya 20 ayak kare);

b) 800 tonilatodan daha büyük, ancak 3000 tonilatodan küçük gemilerde, 2,35 metrekaresinin (veya 25 ayak kare);

c) 3000 tonilatodan daha büyük gemilerde, 2,87 metrekaresinin (veya 30 ayak kare) altında olmaz.

Bununla birlikte, dörtten fazla mürettebatın aynı kamarada yattığı yolcu gemilerinde, kişi başına düşen asgari yüzölçümü 2,22 metrekaresine (24 ayak kare) olabilir.

5. Yetkili makam, olması gerekenden belirgin bir şekilde daha fazla ast rütbeli gemicinin istihdam edilmesinin zorunlu olduğu hallerde, bu gruplar için :

a) Bu grup veya gruplara tahsis edilen toplam kamara alanının mevcudun bu şekilde artmaması durumunda tahsis edilecek olandan daha az olmaması;

b) Kamaraların taban alanının kişi başına en az :

(i) 3000 tonilatodan küçük gemiler için, 1,67 metrekare (18 ayak kare);

(ii) 3000 tonlato veya daha büyük gemiler için, 1,85 metrekare (20 ayak kare);

olması koşuluyla kişi başına düşen kamara taban alanını azaltabilir.

6. Taban yüzölçümünün hesabına, ranzaların, dolapların, komodinlerin ve koltukların kapladığı alanlar dahil edilir. Dolaşmak için kullanılan alanı gerçekten artırmayan dar veya şekilsiz alanlar ile eşya bile konamayacak yerler bu hesaba dahil edilmez.

7. Mürettebat kamaralarının tepe yüksekliği, 1.90 metre (6 ayak 3 inç)'den daha az olamaz.

8. Kamara sayısı her mürettebat sınıfına ayrı bir kamara veya kamaralar sağlayacak yeterlikte olur. Bununla birlikte, yetkili makam küçük gemiler için bu yükümlülüğü yumuşatabilir.

9. Her bir kamarada kalmalarına izin verilenlerin sayısı aşağıdaki üst sınıırı geçmez :

a) Servis şefleri, nöbetçi güverte görevlileri ve nöbetçi çarkçıbaşları, haberleşme amirleri³ : Her kamaraya bir kişi;

b) Diğer zabıt : Mümkün olduğu ölçüde her kamaraya bir kişi ve hiç bir durumda aynı kamarada iki kişiden fazlası;

c) Ast zabıt : Hiçbir durumda iki kişiden fazla olmamak kaydıyla her kamaraya bir veya iki kişi;

d) Diğer mürettebat : Hiçbir durumda dörtten fazla olmamak kaydıyla, mümkünse her kamaraya iki veya üç kişi.

10. Yetkili makam, armatör örgütleri veya armatörlere ve yasal olarak tanınan gemiadamı örgütlerine danışarak yeterli ve daha rahat barınma olanağı sağlamak amacıyla, belirli yolcu gemilerinde her kamaradan en çok on kişinin kalmasına izin verebilir.

11. Her kamarada kalabilecek azami kişi sayısı okunaklı ve silinmeyecek bir şekilde o kamarada kolayca görülebilecek bir yere asılır.

12. Her mürettebata ayrı ranza sağlanır.

13. Ranzalar, birine ulaşabilmek için diğerinin üstünden geçmek zorunda kalmamak şekilde yan yana yerleştirilmezler.

14. İki den fazla ranza üst üste konulmaz. İki ranzanın duvar kenanna yerleştirilmesi durumunda ranzaların sadece birinin üzerinde lomboz bulunur.

15. İki katlı ranzada alttaki ranza tabandan 30 santimden (12 inç) aşağıya yerleştirilmez; üstteki ranza yaklaşık olarak alttaki yatağın altı ile tavan kirişlerinin ortasında bir yere yerleştirilir.

16. Bir ranzanın asgari iç boyutları 1,90`a 0,68 metre (6 ayak 3 inç-2 ayak 3 inç)'dir.

17. Bir ranzanın ana iskeleti, varsa yatak başlığı onaylanmış bir maddeden sert, düz, bozulmaz olur ve haşere barındırmaz.

18. Ranzaların ana iskeleti borulardan yapılmışsa tamamen kapalı olacak ve haşerenin girebileceği delikler bulunmayacaktır.

19. Her ranzaya yaylı bir altı düğmeli yaylı bir somya ve onaylanmış bir maddeden yapılmış yatak monte edilir. Yatağın doldurulmasında saman veya haşerenin barınmasına elverişli diğer maddeler kullanılmaz.

20. Bir ranza diğerinin üzerinde yerleştirilmiş ise, üstteki ranzanın somyasının altına tahta, çadır bezi veya başka uygun bir maddeden yapılmış toz geçirmez bir altlık takılır.

21. Kamaralar kullananlar için makul düzeyde bir konfor sağlayacak ve temizliği kolaylaştıracak tarzda düzenlenecek ve teçhiz edilecektir.

22. Mobilya olarak her kişi için bir elbise dolabı bulunur. Bu dolabın yüksekliği 1,52 metre (5 ayak), iç genişliği 19,30 desimetrekare (300 inç)'dir ve bir raf ve bir asma kilit köprüsü donanımına sahip olur. Asma kilit dolabı kullanacak kişi tarafından temin edilir.

23. Her kamarada, sabit, katlanabilir veya sürmeli bir masa veya yazı masası ile yeteri kadar rahat oturma ünitesi bulundurulur.

24. Mobilya eğilip bozulmayan sert ve düz bir maddeden yapılır.

25. Her kamara sakini, bir çekmeceye veya hacmi en az 0.056 metreküplük (2 ayak küp) olan muadil bir alana sahip olur.

26. Kamaraların lombozlarına perde takılır.

27. Kamaralarda, bir ayna, tuvalet malzemeleri için küçük dolaplar, bir kitap etajeri ve yeterli sayıda askı çengeli bulunur.

28. Mürettebatın yatış düzeni uygulanabilir olduğu ölçüde, nöbetçilerin ayrı tutulduğu ve gündüz çalışanlarla nöbetçilerin aynı kamarayı paylaşmayacakları bir şekilde düzenlenir.

Madde 11

1. Bütün gemilerde yeterli sayıda yemekhane bulundurulur.

2. 1000 tonilatodan küçük gemilerde;

a) Kaptan ve zabıt;

b) Ast zabıt ve diğer ast mürettebat için

ayrı yemekhaneler bulundurulur.

3. 1000 tonilato veya büyük gemilerde :

a) Kaptan ve zabıt;

b) Ast güverte zabıt ve diğer ast mürettebat;

c) Makine dairesi ast zabıt ve diğer ast mürettebat;

İçin ayrı yemekhaneler bulundurulur.

Bununla birlikte :

i) Ast zabıt ve diğeri ast mürettebatın iki yemekhanesinden biri, ast zabıte ve diğeri diğeri ast mürettebata tahsis edilebilir;

ii) Armatör örgütleri veya armatörler ve ilgili, yasal olarak tanınan gemiadamı örgütlerinin böyle bir düzenlemeyi tercih ettiklerini bildirmeleri halinde güverte ve makine dairesi ast zabıti ile diğeri ast mürettebat için tek bir yemekhane bulundurulabilir.

4. Yiyecek bölümü personeli için ya ayrı bir yemekhane ya da diğeri gruplar için tahsis edilen yemekhaneleri kullanma hakkı vererek yeterli yemek yeme yeri sağlanır; 5 veya daha çok yiyecek bölümü personeli olan 5000 tonilato veya daha büyük gemilerde, bu amaçla ayrı bir yemekhane imkânı sağlanmasına önem verilir.

5. Her yemekhanenin boyutları ve donanımı, yemekhaneyi ayrı zamanda kullanacak muhtemel kişi sayısı bakımından yeterli olur.

6. Yemekhaneler, yemekhaneyi aynı zamanda kullanacak muhtemel kişi sayısı bakımından yeterli olacak sayıda masa ve onaylanmış oturma üniteleri ile donatılır.

7. Yetkili makam, yolcu gemilerinde mevcut özel koşulları gereğini yerine getirmek için, yemekhanelerle ilgili yukarıdaki hükümlere istisnalar getirilmesine izin verebilir.

8. Yemekhaneler, yatakhanelerden uzak, mutfağa mümkün olduğu ölçüde yakın koşullandırılırlar.

9. Mevcut kilerlerden yemekhanelere geçiş bulunmuyorsa, mutfak malzemeleri için yeterli dolaplar ve bu malzemenin yıkanaacağı donanım sağlanır.

10. Masa ve sandalyelerin üstü, neme dayanıklı, çatlaksız ve kolayca silinecek bir malzemeden olur.

Madde 12

1. Her gemide, mürettebatın çalışmadıkları zamanlarda gidebilecekleri ve geminin ve mürettebatın büyüklüğüne göre yeterli alana sahip bir mekân veya mekânlar açık güvertede bulundurulur.

2. Zabıt ve diğeri ast mürettebat için, uygun bir şekilde koşullandırılan ve ihtiyaca cevap verecek bir tarzda döşenmiş dinlenme yerleri sağlanır. Bu tür yerler yemekhanelerden ayrı olamıyorsa, yemekhaneler bu amaca hizmet etmek üzere planlanarak döşenir ve tefriş edilir.

Madde 13

1. Her gemide, lavabolar, banyo veya duşların da yer aldığı yeterli temizleme yerleri bulundurulur.

2. En az aşağıda belirtilen sayıda tuvalet bulundurulur :

a) 800 tonilatodan küçük gemilerde : Üç;

b) 800 tonilato veya daha büyük ancak 3000 tonilatodan küçük gemilerde : Dört;

c) 3000 tonilato veya daha büyük gemilerde : Altı;

d) Haberleşme zabiti veya teknisyenlerin çok ayrı (izole) bir yerde kaldığı gemilerde, bu yerlerin yakınında veya bitişiğinde temizlenme yerleri bulundurulur.

3. Ulusal yasalar veya yönetmelikler, bu maddenin 4. paragrafındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla tuvaletlerin çeşitli mürettebat kategorileri için nasıl tahsis edileceğini öngörür.

4. Özel bir temizlenme yeri olan kamaralarda kalmayan mürettebat için temizlenme yerleri her kategori mürettebat bakımından aşağıdaki cetvele uygun olarak sağlanır :

a) Sekiz veya daha az kişi için bir banyo veya bir duş;

b) Sekiz veya daha az kişi için bir tuvalet;

c) Altı veya daha az kişi için bir lavabo.

Bununla birlikte, bir gruptaki kişilerin sayısı yukarıda belirlenen sayının çift katını bu sayının yarısından daha az olacak şekilde geçiyorsa, fazlalık bu paragraf bakımından dikkate alınmayabilir.

5. Mürettebatın toplam sayısının 100'ü geçtiği durumlarda ve normal yolculuk süresi 4 saati geçmeyen yolcu gemilerinde, yetkili makam, bulunması zorunlu tutulan tesisler bakımından özel düzenlemeler yapılmasına veya sayısının azaltılmasına karar verebilir.

6. Umumi tuvaletlerde sıcak ve soğuk su veya su ısıtma araçları bulunur. Yetkili makam, armatör örgütleri veya armatörlerin ve yasal olarak tanınmış gemiadamları örgütlerinin görüşlerini alarak, armatörün adam başına günde sağlamak zorunda olacağı azami su miktarını belirleyebilir.

7. Lavabolar ve banyolar, yeterli büyüklükte olur ve çatlamayacak, kabarmayacak veya bozulmayacak, düz yüzeyli onaylanmış bir maddeden imal edilir.

8. Tuvaletler, diğer ikamet yerlerinden bağımsız olarak doğrudan açık hava ile havalandırılır.

9. Tuvaletler, onaylanmış bir modelde olur ve daima çalışır bir durumda olan ve bireysel olarak kontrol edilebilen bir sifon donanımına sahip olur.

10. Pis su boruları, ihtiyaca uygun boyutta olan, tıkanma riskini en aza indireyecek ve temizliği kolaylaştıracak şekilde takılır.

11. Birden fazla kişinin kullanımına tahsis edilen temizlenme yerleri aşağıdaki koşullara uygun olur.

a) Döşemeler, temizlemesi kolay ve nem geçirmeyen onaylanmış dayanıklı bir maddeden yapılır ve hiç su tutmaz;

b) Bölmeler, çelik veya onaylanmış bir başka maddeden yapılır ve yer yüzeyinden en az 0,23 metre (9 inç) yüksek su eşiği bulunur.

c) Mekânlar yeterli bir şekilde aydınlatılır, ısıtılır ve havalandırılır.

d) Tuvaletler, kamaralardan ve temizlenme yerlerinden ayrı ancak bu mekânlardan kolayca geçilebilecek, kamaralara doğrudan veya sadece kamaralarla tuvaletler arasında başka hiçbir kapının bulunmadığı geçitlere doğrudan giriş-çıkışı olmayacak bir şekilde koşullandırılır. Bununla birlikte, bu son hüküm kullanıcılarının dört kişiyi geçmediği iki koğuş arasındaki bir bölmede bulunan tuvalet için uygulanmaz.

e) Aynı bölmede birden fazla tuvalet bulunması halinde, mahremiyeti sağlamak için uygun bir şekilde kapatılırlar.

12. Her gemide, mürettebat sayısına ve mutad yolculuk süresine uygun bir ölçekte çamaşır yıkama ve kurutma tesisleri bulunur.

13. Giyecek yıkama tesislerinde, ayrı bir çamaşırhane kurulması mümkün olamıyorsa, temizleme yerlerine yerleştirilen bir lavabo ve yeterli soğuk ve sıcak su veya su ısıtma gereci bulunur.

14. Kamaralardan ve yemekhanelerden ayrı, yeterli bir şekilde havalandırılan ve ısıtılan ve giyecekleri asmak için ip veya diğer tertibat bulunan bir mekânda giyecek kurutma tesisleri kurulur.

Madde 14

1. On beş veya daha fazla mürettebatı olan ve 3 günden fazla süreli bir yolculuğa çıkan her gemide ayrı bir revir bulunur. Yetkili makam, kıyı ticaretinde kullanılan gemiler bakımından bu yükümlülüğü yumuşatabilir.

2. Revir, kolayca gidilebilir, kalanların rahatça bannabilecekleri ve her türlü hava şartlarında gerekli tedaviyi görebilecekleri bir yerde olur.

3. Giriş, ranzalar, aydınlatma, havalandırma, ısıtma ve su tesisatı kalanların rahatını sağlayacak ve tedavilerini kolaylaştıracak şekilde düzenlenir.

4. Revirde bulunacak ranza sayısı yetkili makam tarafından belirlenir.

5. Özellikle revirde kalanların kullanımları için, revirin bir bölümünde veya çok yakınında tuvalet bulunur.

6. Revir tıbbi amaçlar dışında kullanılamaz.

7. Bir doktoru bulunmayan her gemide, kolayca anlaşılır kullanım talimatı olan bir ecza dolabı bulunur.

Madde 15

1. Muşamba giyeceklerin asılması için kamaraların dışında, ancak, yakınında yeterli bir şekilde havalandırılan bir mekân ayrılır.

2. 3000 tonilodan büyük gemilerde, bir oda güverte, bir oda makine daireleri için ayrılır ve büro olarak kullanılmak üzere teçhiz edilir.

3. Sivrisineğin çok olduğu limanlara sıklıkla uğrayan gemilerde, mürettebatın kullandığı bölümlere sivrisineklerin girişini önlemek için lombozlara, vantilatörlere ve güverteye açılan kapılara uygun koruma perdeleri takılır.

4. Tropik bölgelerde veya İran Körfezinde veya bu bölgelere sıklıkla seyreden gemilerde, mürettebatın barındığı yerlerin üzerindeki açık güvertelerin ve dinlenme yeri olarak kullanılan bölüm veya bölümlerinin üzerine tente takılır.

Madde 16

1. Yetkili makam, 10. Maddenin 5. Paragrafında belirtilen gemiler konusunda, aynı paragrafta anılan mürettebat bakımından, özel ulusal alışkanlıklarını ve adetlerini gerekli ölçüde dikkate alarak, bundan önceki maddelerde yer alan gerekliliklerde değişiklik yapabilir ve özellikle, kamaralarda kalacak kişi sayısı, yemekhane ve temizlenme bölümlerine ilişkin olarak özel düzenlemeler yapabilir.

2. Yetkili makam bu değişiklikleri yaparken 10. Maddenin 1. ve 2. Paragraflarındaki şart ile 10. Maddenin 5. Paragrafında öngörülen her mürettebat grubuna düşecek asgari uyuma alanı zorunluluklarına bağlı kalır.

3. Herhangi bir bölümdeki mürettebatın ulusal alışkanlıklarının veya adetlerinin çok farklı olduğu kimselerden oluşan gemiler bakımından, farklı grupların ihtiyaçlarını karşılamak için, gerekli olan hallerde, ayrı ve uygun kamaralar ve oturma mekânları sağlanır.

4. 10. Maddenin 5. Paragrafında belirtilen gemiler bakımından, revir, yemek yeme, yıkanma ve temizlik tesisleri bir standarda göre sayı ve pratik yarar açısından diğer aynı tip ve aynı yerde tescilli tüm gemilerde bulunanlara eşit veya onlarla karşılaştırılabilir bir düzeyde oluşturulur ve korunur.

5. Yetkili makam, bu madde uyarınca özel kuralları hazırlarken yasal olarak tanınmış ilgili gemiadamları örgütlerine ve onları istihdam eden armatör örgütlerine veya armatörlere danışır.

Madde 17

1. Mürettebatın barındığı yerler, temiz ve nezih bir yaşama uygun durumda olur ve orada kalanların özel mülkiyetinde olmayan mal ve zahireden uzak tutulur.

2. Kaptan veya onun bu amaçla özel olarak görevlendireceği bir başka zabıt bir veya birden fazla mürettebatla birlikte mürettebatın kullandığı bütün mekânları bir haftadan daha uzun olmayan aralıklarla denetler ve bu denetimlerin her birinin sonucu kaydedilir.

IV. BÖLÜM

SÖZLEŞMENİN MEVCUT GEMİLERE UYGULANMASI

Madde 18

1. Bu maddenin 2, 3 ve 4. Paragraflarındaki hükümlere bağlı olarak, işbu Sözleşme, geminin kayıtlı olduğu ülke için, Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra omurgası yerleştirilmiş olan gemilere uygulanır.

2. Bu geminin, kayıtlı olduğu ülkede, Sözleşmenin yürürlüğü girdiği tarihte tamamen bitmiş ve bu Sözleşmenin III. Bölümünde belirtilen standardın altında olması durumunda, yetkili makam, armatör örgütleri veya armatörler ve yasal olarak tanınan gemiadamları örgütlerine danıştıktan sonra :

a) gemi yeniden kaydedileceği zaman;

b) gemide, kaza veya acil durumlar dolayısıyla değil de, önceden oluşturulmuş bir plan sonucu önemli yapısal değişiklikler veya büyük tamiratlar yapılacağı zaman; ortaya çıkacak pratik sorunları göz önünde bulundurarak gemide, Sözleşmenin gereklerine uygun hale getirmek için mümkün gördüğü değişikliklerin yapılmasını isteyebilir.

3. Bir geminin, kayıtlı olduğu ülkede işbu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarihte inşa veya tadil halinde olması durumunda, yetkili makam, armatör örgütlerine veya armatörlere yasal olarak tanınan gemidamları örgütlerine danıştıktan sonra, gemiyi, Sözleşme hükümlerine uygun hale getirmek amacıyla ortaya çıkabilecek pratik sorunları göz önünde bulundurarak onda, mümkün gördüğü değişikliklerin yapılmasını isteyebilir; bu değişiklikler, gemi yeniden kaydedilmedikçe ve kaydedilinceye kadar Sözleşme hükümlerine nihai olarak uyum sağlanması olacaktır.

4. Bu maddenin 2 ve 3. Paragraflarında sözü edilen bir gemi veya inşa edildiği sırada bu Sözleşme hükümlerinin uygulandığı gemi dışında kalan bir gemi, bir ülkede bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden sonra yeniden kayıt yaptırdığında, yetkili makam, armatörler örgütlerinin ve/ya armatörlerin ve yasal olarak tanınan gemidamları örgütlerinin görüşünü aldıktan sonra, gemiyi Sözleşme hükümlerine uygun hale getirmek amacıyla ortaya çıkacak pratik sorunları göz önünde bulundurarak onda mümkün gördüğü değişikliklerin yapılmasını isteyebilir. Bu değişiklikler, gemi yeniden kaydedilmedikçe ve kaydedilinceye kadar Sözleşme hükümlerine nihai olarak uyum sağlanması olacaktır.

V. BÖLÜM NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 19

Bu Sözleşmenin hiç bir hükmü, bu Sözleşme ile sağlanandan daha uygun koşullar sağlayan yasa, karar, adet veya armatörler ile gemidamları arasındaki anlaşma hükümlerini etkilemez.

Madde 20

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

Madde 21

1. Bu Sözleşme sadece, onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü Üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.

2. Bu Sözleşme, içlerinde her biri en az 1 milyon tonluluk kayıtlı nakliye gemisi filosuna sahip 4 ülkenin yer alacağı ülkelerden (ABD, Arjantin Cumhuriyeti, Avustralya, Belçika, Brezilya, Kanada, Şili, Çin, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Birleşik Krallık, Yunanistan, Hindistan, İrlanda, İtalya, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, İsveç, Türkiye ve Yugoslavya) 7'sinin onay belgelerinin tescil edildiği tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer. Bu hükme, Sözleşmenin üye ülkeler tarafından kısa zamanda onaylanmasını kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla yer verilmiştir.

3. Bu Sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 22

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilecektir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.

2. Bu Sözleşmeyi onanmış olup da, onu bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

Madde 23

1. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

2. Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 24

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

Madde 25

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü zaman, bu sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu GenelKonferansa sunar ve konferansın gündemine sözleşmenin tamamen veya kısmen tadili konusunun konulup konulmaması hususunu inceler.

Madde 26

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 22 nci madde dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.

2. İşbu Sözleşme, Sözleşmeyi onaylayan fakat tadil edici sözleşmeyi onaylamayan üyeler için, mevcut şekil ve kapsamı ile yürürlükte kalacaktır.

Madde 27

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de eşit derecede geçerlidir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	27	551
18	94	42
19	98	277:280,391:414

I- Gerekçeli 166 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/499